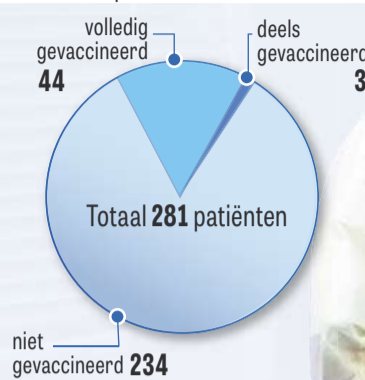

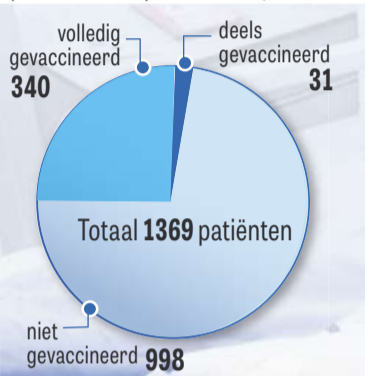
COVID-19 PATIËNTEN

(waarvan vaccinatiestatus bekend is)

Opgenomen op de IC
tussen 1 september en 3 oktober

Opgenomen in het ziekenhuis
(inclusief IC) tussen 1 sept. en 3 okt.

BRON: RIVM FOTO ANP/HH

Worstelen met het protocol

Psycholoog en psychotherapeut Jeffrey Wijnberg liet in een column in deze krant weten dat hij zijn patiënten vraagt of zij coronaklachten hebben en of ze ingeënt zijn. Die laatste vraag schoot een vrouwelijke patiënt in het verkeerde keelgat. „Nog voordat ik met haar het gesprek aan kon gaan, verliet ze boos de praktijk”, verklaart Wijnberg.

Wijnberg stelt dat als de vrouw zich op medische gronden niet had laten inenten, hij haar wel had behandeld. Het staat hem echter vrij om een patiënt om wat voor reden dan ook te weigeren, benadrukt hij. Zo ook wanneer een (potentiële) patiënt niet gevaccineerd is. „Ik neem mijzelf in bescherming, terwijl ik dat tegenover de hulpvrager toch wel erg vervelend vind.”

De column van Wijnberg roept hevige reacties op, constateert hij verbaasd. Volgens Martin Buijsen, hoogleraar Gezondheidsrecht, had Wijnberg echter niet mogen weigeren. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor fysiotherapeuten.

„Dat iemand niet gevaccineerd is, wil nog niet zeggen dat iemand besmettelijk is. Zorgaanbieders, zeker wanneer het noodzakelijke zorg betreft (en alle collectief ge-

'Ik neem mijzelf in bescherming'

financierde zorg is dat), hebben de plicht in alle gevallen zo goed mogelijk zorg te blijven verlenen. Je zou wel kunnen beargumenteren dat er een verschil is tussen noodzakelijke en niet-noodzakelijke zorg en dat - waar het gaat om niet-noodzakelijke zorg - er toch gemakkelijker geweigerd zou moeten kunnen worden, maar dat onderscheid is in het beleid ten aanzien van de zorg bij mijn weten niet gemaakt.”

Volgens de Landelijke Vereniging van vrijgevestigde psychologen en psychotherapeuten ligt er voor dit soort situaties echter geen helder protocol. Ook Wijnberg worstelt hiermee en ziet dat dat ook voor collega's geldt. „Psychologen en zorgverleners in mijn omgeving doen het allemaal op hun eigen manier.”

Een woordvoerder van het KNGF, de beroepsvereniging van en voor fysiotherapeuten, laat weten dat het niet de bedoeling is dat fysiotherapeuten patiënten weigeren, maar dat dit juridisch gezien in sommige gevallen wel mag.

„Belangen van patiënt en behandelaar moeten dan tegen elkaar afgewogen worden, waarbij medische noodzakelijkheid leidend is.”

Extra spanningsveld door vaccinatiekeuze

Met druk op de zorg neemt ook de verdeeldheid toe

door **Martijn Schoolenberg** en **Sharon Story**

AMSTERDAM Nu de druk op de zorg toeneemt, dreigt ook de tweedeling tussen gevaccineerden en ongevaccineerden te groeien. Verpleegkundigen en psychologen worstelen soms met de behandeling van 'ongeprikten', terwijl burgers die wel gevaccineerd zijn, zich gedupeerd voelen door 'weigeraars'. Hoe kan voorkomen worden dat de maatschappij verder verscheurd raakt?

Het Isala-ziekenhuis in Zwolle moest afgelopen weekend twintig operaties van reguliere inhaalzorg afzeggen wegens de weer opgelopen coronadruk. In de afgelopen week is de bezetting in de ziekenhuizen toegenomen van 497 naar 610 coronapatiënten.

Intensive care

En daar liggen voor een aanzienlijk deel ongevaccineerden. Uit de meest recente RIVM-cijfers blijkt dat van begin september tot begin oktober 75 procent van de coronapatiënten in het ziekenhuis ongevaccineerd was. Op de intensive care had zelfs 80 procent geen prik gekregen.

In New York leidt die kennis van het nut van vaccinatie letterlijk tot verdeeldheid. Wie wil gaan trainen in de sportschool of een concert wil bezoeken, móét sinds september gevacci-

neerd zijn. De vaccindiscussie ontspoorde daarop. Demonstranten op Times Square vergeleken de beslissing met praktijken in nazi-Duitsland. Het zijn associaties die soms ook bij Nederlandse demonstraties gemaakt worden, bijvoorbeeld tijdens de protesten tegen de invoering van de QR-code. In discussies over vaccinatie op sociale media zijn scheldpartijen en bedreigingen nooit ver weg.

En tegelijkertijd worstelt de medische wereld juist weer met patiënten die geen prik gekregen hebben. „Natuurlijk hebben verpleegkundigen en verzorgenden er soms wat moeite mee om ongevaccineerden te verzorgen”, zegt een woordvoerder van beroepsorganisatie NU'91. „Ze vinden het zonde omdat het in ieder geval deels voorkomen had kunnen worden. Aan de andere kant zijn ze professioneel genoeg om hen gewoon te verzorgen, dat valt bovendien binnen de afgelegde eed.”

„Er wordt heus weleens gemopperd”, erkent een woordvoerder van het Wilhelmina Ziekenhuis in Assen. „Maar dat wil niet zeggen dat medewerkers niet hun stinkende best doen.”

Volgens beddenplanner Ernst Kuipers bestaat er onder het ziekenhuispersoneel geen twijfel om ongevaccineerden te helpen.

„Als iemand stikbenauwd binnenkomt, help je die persoon gewoon, dat is je plicht.”

Maar ze houden daarmee wel extra bedden bezet, benadrukt hij. „Er kunnen hierdoor nog altijd duizenden mensen in het ziekenhuis komen. Los van of je het aankan als te grote aantallen tegelijk ziek worden, kan dat ook weer tot afschaling van de reguliere zorg leiden.”

'Medewerkers doen hun stinkende best'

Uit cijfers van de Nederlandse Zorgautoriteit blijkt dat ons land eind augustus nog zo'n 170.000 tot 210.000 operaties moest inhalen. Kuipers: „En die achterstand werken we nu ook niet zomaar weg, omdat nieuwe

patiënten zich blijven aan-dienen.”

Intussen veroorzaakt het onderwerp 'vaccinatie' ook in ziekenhuizen bij bezoekers agressie, signaleert Kuipers. „Zo horen we verhalen dat ze bij een eventuele transfusie geen bloed willen van mensen die gevaccineerd zijn.”

Voorrang

Medisch ethicus Marcel Verweij kan zich voorstellen dat de discussie bestaat of gevaccineerden voorrang moeten krijgen boven ongevaccineerden. „Ik snap best dat het onrechtvaardig voelt dat je straks niet of later aan de beurt kan komen omdat de ziekenhuizen voller liggen met overwegend mensen die zich niet gevaccineerd hebben. Of dat we daardoor langer aan maatregelen vastzitten. Het brengt een spanningsveld

qua solidariteit met zich mee.”

Want het risico op extra beperkingen en minder mogelijkheden tijdens de vakantie hangt erdoor in de lucht. Zolang de vaccinatiegraad niet hoog genoeg is, kan de maatschappij niet volledig open, benadrukte minister De Jonge (Volksgezondheid) meermaals.

Maar uiteindelijk geldt binnen de zorg een fundamentele gelijkwaardigheid van ieder persoon, waarbij geen onderscheid gemaakt wordt op basis van leefstijl en domme acties, stelt Verweij. „Anders is het einde zoek. Ga je dan mensen die roken of iemand die dronken tegen een boom gereiden is, ook niet meer toelaten in de ziekenhuizen? Ik zou me kunnen voorstellen dat je buiten de ziekenhuizen de QR-codes gaat uitbreiden, dat zou ik eerder doen dan ongevaccineerden aan de voordeur van de ziekenhuizen af te rekenen.”

De klacht van niet-gevaccineerden is soms weliswaar dat de maatschappij hen met die codes buitensluit, vervolgt Verweij. „Maar door te laten zien dat we zorgbehoevenden niet laten vallen ongeacht hun vaccinatiekeuze, maken we duidelijk dat zij niet door ons worden buitengesloten. Daarmee voeren we de polarisatie niet naar het uiterste en blijft de deur open om nog wat mensen te overtuigen zich te laten vaccineren.”

Het Isala-ziekenhuis in Zwolle moest afgelopen weekend twintig operaties van reguliere inhaalzorg afzeggen. FOTO ANP/HH